

VIII. KONDYCJA GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. Omówienie wyników

1. W IV kwartale 2018 r. nastroje polskich gospodarstw domowych uległy pogorszeniu po raz drugi z rzędu. Wartość wskaźnika kondycji gospodarstw domowych IRG SGH (IRGKGD) zmniejszyła się o 1,3 pkt do wysokości -9,6 pkt. Jest zarazem niższa od zanotowanej rok wcześniej (o 7,2 pkt). Szczyt optymizmu konsumentów mamy za sobą, a tendencja średniokresowa jest spadkowa. Spodziewane w całej gospodarce światowej, jak i Polsce, spowolnienie wzrostu gospodarczego nie pozostaje bez wpływu na nastroje konsumentów. Pogorszeniu uległy trzy składowe (spośród czterech) wskaźnika IRGKGD; najbardziej oceny przyszłej sytuacji na rynku pracy i przewidywanych oszczędności, w mniejszym zaś stopniu prognozy przyszłego stanu gospodarki krajowej. Oceny własnej sytuacji finansowej nieco poprawiły się. Pogorszenie się nastrojów polskich gospodarstw domowych może oznaczać osłabienie dynamiki realnej konsumpcji prywatnej w nadchodzących kwartałach (choć jej wzrost jest nadal znaczny).

2. Poprawiły się opinie nt. ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce. Wartość salda wzrosła o 3,9 pkt w ciągu kwartału, jest jednak niższa niż przed rokiem o 6,1 pkt. Odnotowany wzrost był niewystarczający, by zniwelować spadek wartości salda kwartał wcześniej (o 8,2 pkt). W przypadku ocen przyszłego stanu gospodarki wartość salda utrzymała się na niemal niezmiennym poziomie (-0,8 pkt, przed kwartałem -0,7 pkt). Jest jednak niższa niż przed rokiem o 12,5 pkt. Tendencja spadkowa obu sald jest wyraźna.

3. W ślad za gorszymi ocenami gospodarki zahamowana została tendencja spadkowa obaw przed bezrobociem. Przybywa ankietowanych wskazujących na wzrost bezrobocia w ciągu najbliższych 12 miesięcy (jest ich obecnie 17,2%), jednocześnie znacząco ubyło osób (o 9,9 pkt proc.), które przewidywały zmniejszenie się bezrobocia. W rezultacie saldo uległo zwiększeniu o 4,2 punkty procentowe³. Gorsze oceny otoczenia makroekonomicznego są prawdopodobnie skutkiem m.in. coraz częściej pojawiających się w mediach informacji o obniżeniu się prognozowanych wyników gospodarek polskiej i europejskiej w 2019 r. Należy się spodziewać, że postrzeganie przez gospodarstwa domowe otoczenia makroekonomicznego utrzyma się w tendencji spadkowej w najbliższym okresie, co powinno negatywnie oddziaływać na decyzje konsumpcyjne i zadłużenie konsumentów.

4. Niepewność co do sytuacji makroekonomicznej i obawy przed bezrobociem mają swoje odzwierciedlenie w ocenach sytuacji finansowej gospodarstw domowych. Wprawdzie uległy one poprawie, ale nie dość, by skompensować spadek wartości salda sprzed kwartału. Obecnie wynosi ona -2,9 pkt i jest o 0,8 pkt wyższa niż w III kwartale 2018 r. Przewidywana jest również poprawa sytuacji finansowej w perspektywie 12 najbliższych miesięcy. Oceny gospodarstw domowych są jednak gorsze niż przed rokiem i widoczna jest dość wyraźna tendencja spadkowa. Należy jednak zwrócić uwagę, że oceny te utrzymują się na bardzo wysokim poziomie, znacznie wyższym od długookresowej średniej.

5. Opinie gospodarstw domowych w zakresie procesów inflacyjnych na przełomie 2017/2018 podlegały silnym wahaniom. W III kwartale 2018 r. po raz drugi z rzędu zanotowano znaczny wzrost oczekiwań inflacyjnych dotyczących najbliższych 12 miesięcy. Wartość salda zwiększyła się o prawie 8 pkt (poprzednio niemal o 23 pkt). Jest również wyższa niż przed rokiem (o 15,4 pkt). Ponad 82% ankietowanych spodziewa się utrzymania lub wzrostu tempa inflacji. Z kolei wartość salda odpowiedzi na pytanie o bieżące koszty utrzymania wzrosła o 5,0 pkt (6,2 pkt poprzednio) i jest wyższa niż w III kwartale 2017 r. o 6,5 pkt. Wahania opinii wskazują na niepewność co do tempa inflacji, które

³ Wzrost wartości salda oznacza pogorszenie się opinii.

w ostatnim okresie ustabilizowało się na poziomie ok. 2%. Obserwowane nasilenie się oczekiwań inflacyjnych jest najpewniej rezultatem wzrostu cen paliw i obaw przed wzrostem cen energii elektrycznej.

6. Pogorszyły się oceny warunków zakupu dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Wartość salda obniżyła się o 3,7 pkt do poziomu -0,5 pkt. Jest jednak wyższa niż rok wcześniej o 1,7 pkt. Odsetek gospodarstw domowych oceniających pozytywnie warunki dokonywania wydatków na dobra trwałe utrzymuje się od trzech kwartałów na poziomie ok. 13% (w IV kwartale 13,2%). Spadek wartości salda jest zatem rezultatem rosnącej liczby pesymistów (13,8% ankietowanych, 10,5% kwartał wcześniej i 12,1% w IV kwartale 2017 r.). Opinie gospodarstw domowych nt. zakupów trwałych dóbr konsumpcyjnych podlegają silnym wahaniom i są wrażliwe na wszelkie doniesienia medialne. Utrudnia to wyznaczenie wyraźnej tendencji. Dane GUS nt. sprzedaży detalicznej w grupie „meble, RTV, AGD” pokazują realne wzrosty, jednak widoczna jest tendencja spadkowa (we wrześniu stopa realnego wzrostu była równa 2,8% r/r, najniższa w 2018 r.).

Dużą zmienność obserwujemy również w przypadku planów zakupu dóbr trwałego użytku (w okresie kolejnych 12 miesięcy). Wartość salda zmniejszyła się o 1,2 pkt. Odsetek gospodarstw domowych przewidujących wzrost wydatków zwiększył się do 22,7% (18,3% kwartał wcześniej i 21,8% w IV kwartale 2017 r.). Z kolei odsetek gospodarstw planujących zmniejszenie wydatków wyniósł 27% (23,8% poprzednio i 20,7% rok wcześniej). Nie należy spodziewać się wzrostu zakupów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku w najbliższych miesiącach, zwłaszcza że pogarszają się oceny otoczenia makroekonomicznego.

7. Maleje również prawdopodobieństwo zakupu przez gospodarstwo domowe samochodu w perspektywie roku. Wartość salda uległa zmniejszeniu o prawie 7 pkt i jest niższa niż w IV kwartale 2017 r. (o 3,0 pkt). Odsetek ankietowanych oceniających to prawdopodobieństwo jako bardzo duże lub dość duże wynosi obecnie 3,7% (5,0% w poprzednim badaniu i 5,5% rok wcześniej). Zwiększył się natomiast odsetek gospodarstw domowych, które oceniają szanse zakupu samochodu jako „zdecydowanie żadne” lub „niewielkie” (o 1,4 pkt). Ubyło przy tym gospodarstw, które to prawdopodobieństwo oceniają jako „niewielkie” (z 23,1% do 13,4%), a znacznie zwiększył się odsetek gospodarstw, które w ogóle nie planują zakupu samochodu w ciągu kolejnych 12 miesięcy (z 71,9% do 83%). W ostatnich kwartałach przepływy między tymi dwoma grupami gospodarstw sięgają nawet 10 punktów procentowych, co świadczy o tym, iż konsumenci oceniają warunki ekonomiczne w najbliższej przyszłości jako bardzo niepewne.

We wrześniu niespodziewanie zanotowano spadek wielkości sprzedaży detalicznej w grupie „pojazdy mechaniczne, motocykle, części” o 4,3% r/r (GUS, w cenach stałych), a liczba rejestracji nowych samochodów (wg SAMAR) zmniejszyła się o ponad 26% w skali roku. Mogło to być wynikiem wprowadzenia we wrześniu nowych norm spalania (WLTP) i przesunięcia sprzedaży na sierpień. W październiku wielkość sprzedaży wzrosła (o 7,1% r/r), a w listopadzie ponownie obniżyła się (o 1,4% r/r). Wahania są więc znaczne, jednak tendencja ogólna jest spadkowa.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o planowany zakup lub budowę domu/mieszkania w następnych 12 miesiącach zmniejszyła się trzeci kwartał z rzędu. Tym razem spadek wyniósł aż 5,1 pkt (poprzednio 2,0 pkt). Obecna wartość salda jest niższa niż w IV kwartale 2017 r. o 2,4 pkt). Wskaźnik oczyszczony z wahań krótkookresowych podlega tendencji spadkowej. Jedynie 5,5% gospodarstw domowych uważa za prawdopodobny zakup mieszkania (kwartał wcześniej również 5,5% i 5,8% w IV kwartale 2017 r.). Biorąc pod uwagę obserwowane zmiany w nastrojach gospodarstw domowych (oraz w „twardych” danych, jak np. spadek liczby wydanych pozwoleń na budowę wg GUS), należy spodziewać się spadku popytu na nowe mieszkania/domy.

9. Po dwóch kwartałach poprawy zanotowano znaczny spadek wartości salda dot. zamierzonych wydatków remontowych lub podnoszących standard domu/mieszkania (aż o 16,1 pkt). Jest ona również niższa niż rok wcześniej (o 3,4 pkt). Obecnie 11,2% ankietowanych ocenia prawdopodobieństwo poniesienia wydatków remontowych jako „bardzo duże” lub „dość duże” (18,4% w poprzednim badaniu i 11% w IV kwartale 2017 r.). Tak jak w przypadku planowanych zakupów samochodu oraz domu lub mieszkania spadek wartości salda jest skutkiem przepływu z grupy gospodarstw domowych, które oceniają to prawdopodobieństwo jako „niewielkie”, do grupy oceniających je jako „zdecydowanie żadne”. Z uwagi na silne wahania prognoz wydatków remontowych w ostatnich kilku kwartałach trudno jest jednoznacznie ocenić tendencję zmian, jednak mając na względzie przewidywane spowolnienie w całej gospodarce należy spodziewać się raczej spadku wydatków remontowych gospodarstw domowych w kolejnych miesiącach.

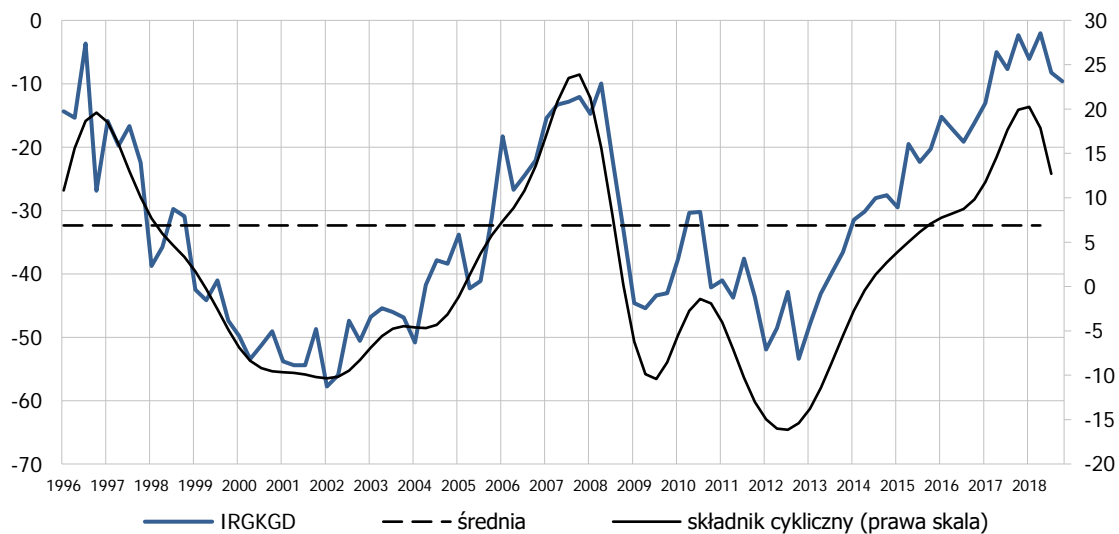
10. Zdaniem ankietowanych, pogorszył się klimat do oszczędzania. Wartość salda zmniejszyła się drugi raz z rzędu – o 3,8 pkt do poziomu -17 pkt – i jest obecnie niższa niż w IV kwartale 2017 r. o 2,1 pkt. Saldo wciąż jest jednak na wysokim poziomie, nieobserwowanym od bardzo wielu lat. Klimat do oszczędzania należy więc uznać za dobry, choć szczyt optymizmu został osiągnięty wiosną. Prawie 40% ankietowanych jest zdania, że warunki do oszczędzania są korzystne (40,7% poprzednio i 39,9% przed rokiem, w szczycie optymizmu 47,5%).

Pogorszyły się również prognozy zdolności do oszczędzania. Wartość salda obniżyła się trzeci raz z rzędu (o 3,3 pkt) i jest niższa niż rok wcześniej o 6,5 pkt (wynosi -41,9 pkt). Obecnie 21% respondentów uważa, że z „bardzo dużym” lub „dość dużym” prawdopodobieństwem w nadchodzącym roku zdołają zaoszczędzić jakiegokolwiek pieniądze (22,7% w II kwartale 2018 r. i 23,8% przed rokiem, ok. 11% dziesięć lat temu). Spadek wartości salda jest skutkiem zmiany ocen ze słabo pesymistycznych do skrajnie pesymistycznych. Pogorszenie się ocen otoczenia makroekonomicznego i prognoz własnych dochodów przekłada się nie tylko na ograniczenie większych wydatków, ale również oszczędności.

11. Nieznacznie poprawił się stan budżetów gospodarstw domowych. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o zbilansowanie bieżących dochodów i wydatków wzrosła o 1,3 pkt do wysokości 15,8 pkt. Wzrost nie skompensował jednak 7-punktowego spadku w III kwartale 2018 r. Wartość salda jest również niższa niż przed rokiem (o 4,3 pkt). Odsetek gospodarstw domowych, które „nieco oszczędzają”, jest nadal na wysokim poziomie i wynosi 42,4% (48,2% poprzednio i 50,6% w IV kwartale 2017 r.). Z kolei odsetek tych, którzy „dużo oszczędzają”, wyniósł 3,1%. Łącznie więc 45,6% ankietowanych deklaruje zdolność do oszczędzania (poprzednio 50,8%, a rok wcześniej prawie 55%). Odsetek gospodarstw domowych, które „wpadają w długi”, wyniósł 3,9% (7,7% poprzednio i 5,7% przed rokiem), zaś odsetek tych, które oceniają, że „przejadają oszczędności”, zwiększył się do 9,4% (9,1% poprzednio, 7,3% przed rokiem). Wśród oszczędzających przeważają gospodarstwa domowe, które odkładają mniej niż 10% dochodów; jest ich 62,2% (50,9% poprzednio). Gospodarstwa domowe, które oszczędzają od 10% do 20% dochodów, stanowią 26,5%, a te, które są w stanie odłożyć ponad 20% swoich dochodów, to 11,3% ogółu oszczędzających. Średnia, szacowana stopa oszczędności to 10,3% (11,8% poprzednio i 10,8% w IV kwartale 2017 r.).

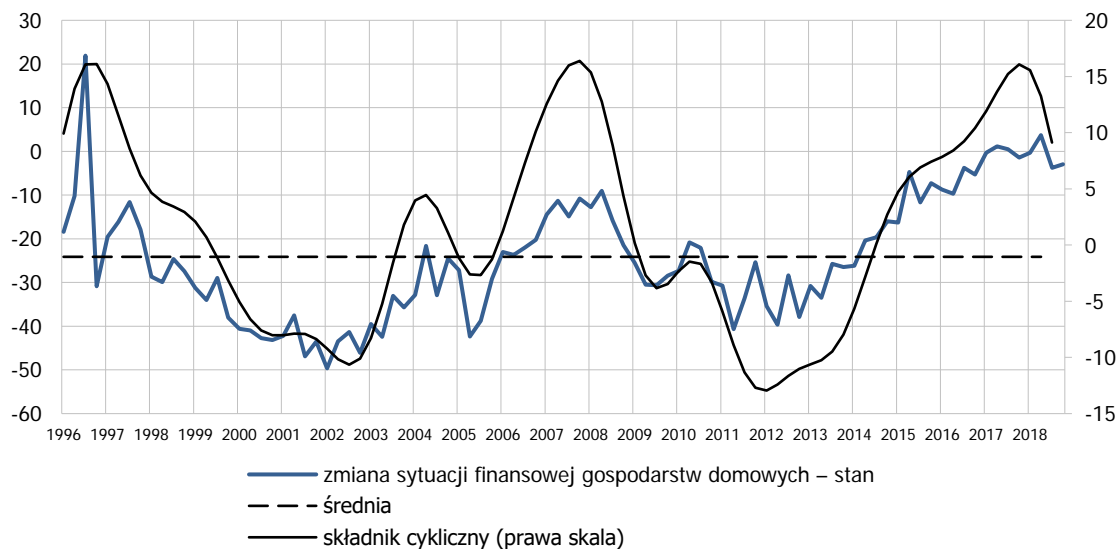
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONDYCJI GOSPODARSTW DOMOWYCH

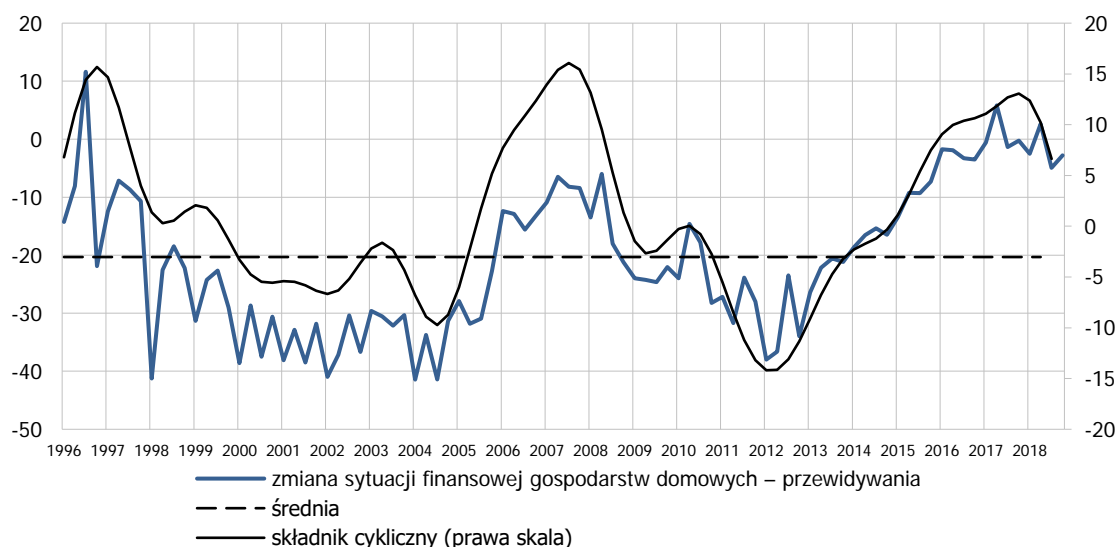
składowe salda	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. zmiana sytuacji finansowej - przewidywania	-1,4	-0,3	-2,5	2,6	-5,0	-2,8
2. ogólna sytuacja ekonomiczna Polski - przewidywania	-0,1	11,7	5,0	12,1	-0,7	-0,8
3. bezrobocie w kraju - przewidywania	-8,5	-14,5	-8,1	-12,1	-11,2	-7,0
4. oszczędności - przewidywania	-37,8	-35,4	-34,9	-35,0	-38,6	-41,9
wskaźnik koniunktury (IRGKGD): (1+2-3+4)/4	-7,7	-2,4	-6,1	-2,0	-8,3	-9,6

SYTUACJA FINANSOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH – STAN

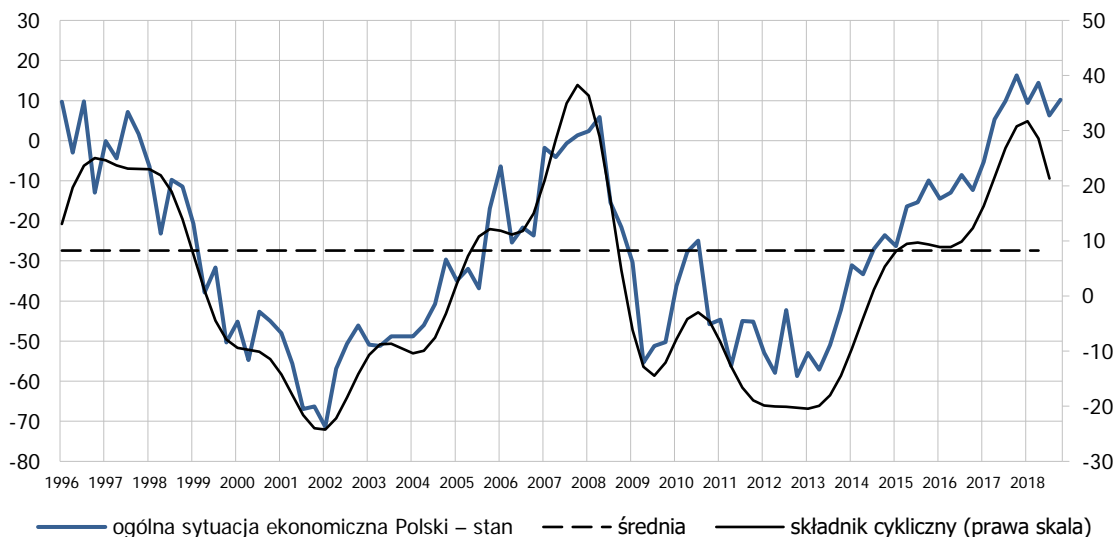
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. poprawiła się bardzo	5,5	2,9	3,2	3,5	2,3	2,3
2. poprawiła się trochę	20,9	22,8	25,6	24,3	21,0	20,8
3. bez zmian	48,9	48,8	45,6	53,6	48,8	50,7
4. pogorszyła się trochę	18,4	19,4	18,7	13,3	22,7	21,1
5. pogorszyła się bardzo	6,3	6,1	7,0	5,3	5,2	5,1
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	0,5	-1,4	-0,3	3,7	-3,7	-2,9

SYTUACJA FINANSOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH – PRZEWIDYWANIA

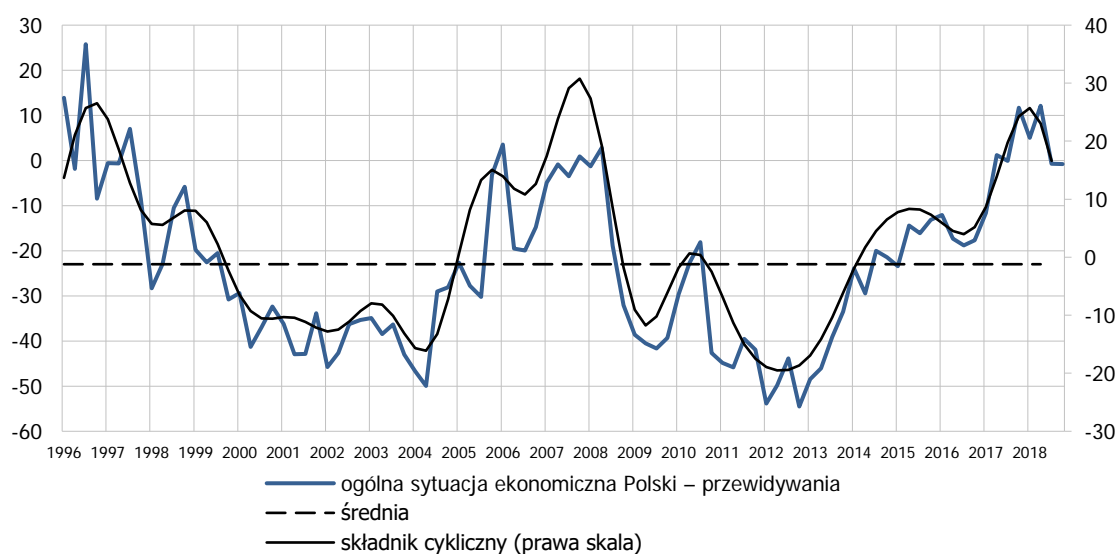
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. poprawi się bardzo	4,3	3,1	3,9	4,4	1,3	0,5
2. poprawi się trochę	19,6	21,9	19,2	21,8	23,4	25,0
3. bez zmian	50,8	51,4	49,4	52,7	45,6	48,3
4. pogorszy się trochę	19,6	18,4	23,1	16,9	23,4	20,6
5. pogorszy się bardzo	5,7	5,1	4,4	4,2	6,2	5,5
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	-1,4	-0,3	-2,5	2,6	-5,0	-2,8

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA W POLSCE – STAN

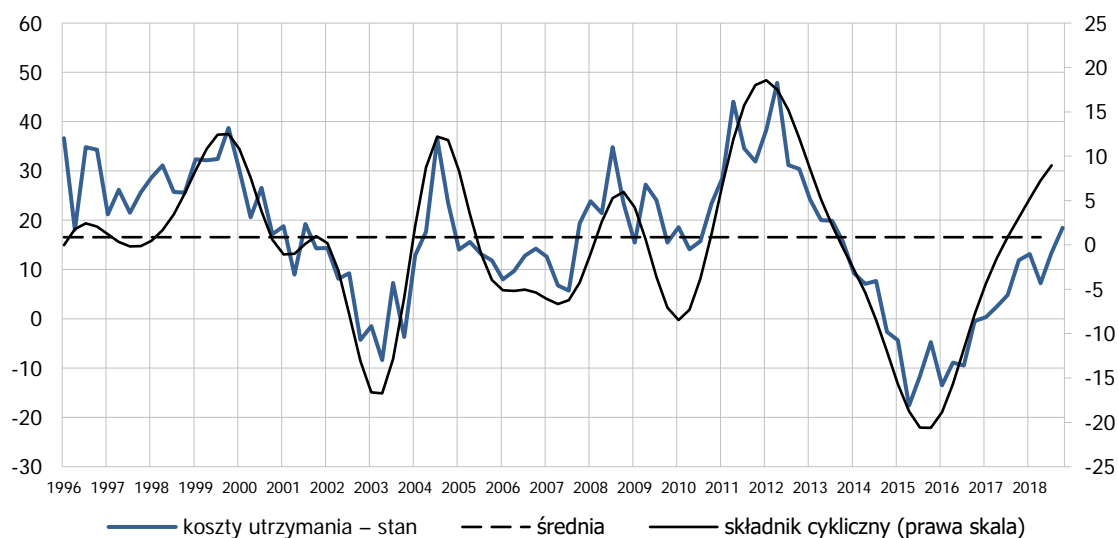
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. poprawiła się bardzo	6,7	10,5	8,6	6,7	7,8	8,6
2. poprawiła się trochę	40,5	38,2	34,9	43,2	32,5	34,9
3. bez zmian	25,7	29,9	29,8	26,9	31,6	31,2
4. pogorszyła się trochę	20,0	16,1	20,2	18,5	21,0	18,8
5. pogorszyła się bardzo	7,1	5,3	6,5	4,6	7,2	6,5
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	9,9	16,3	9,4	14,5	6,3	10,2

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA W POLSCE – PRZEWIDYWANIA

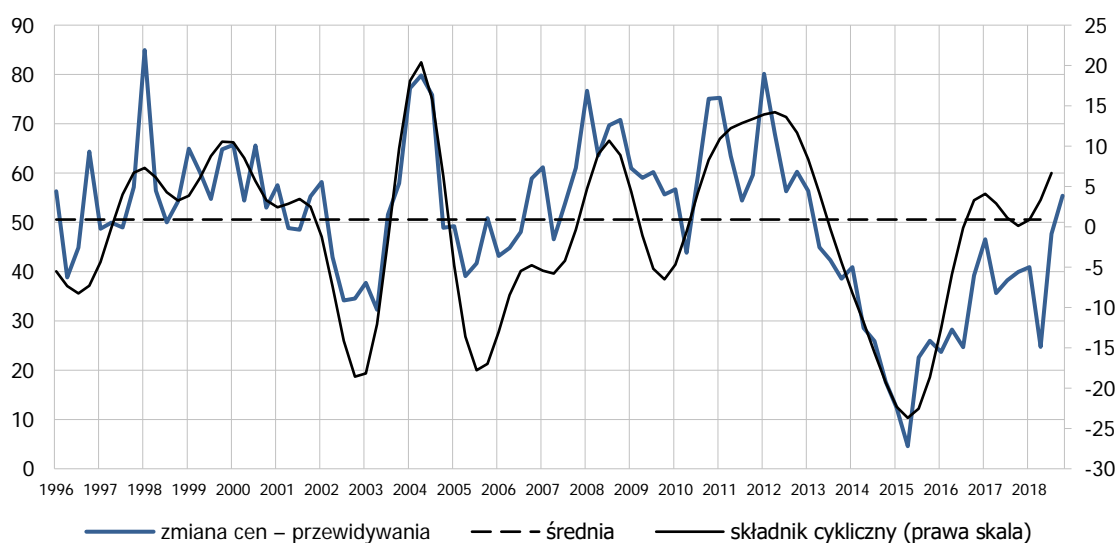
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. poprawi się bardzo	4,5	9,0	5,9	7,2	4,6	4,9
2. poprawi się trochę	34,1	38,3	36,5	39,1	30,9	32,8
3. bez zmian	28,6	26,7	27,8	30,3	33,0	27,9
4. pogorszy się trochę	22,5	19,2	21,6	17,5	21,5	24,7
5. pogorszy się bardzo	10,4	6,8	8,3	5,9	10,0	9,7
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	-0,1	11,7	5,0	12,1	-0,7	-0,8

KOSZTY UTRZYMANIA – STAN

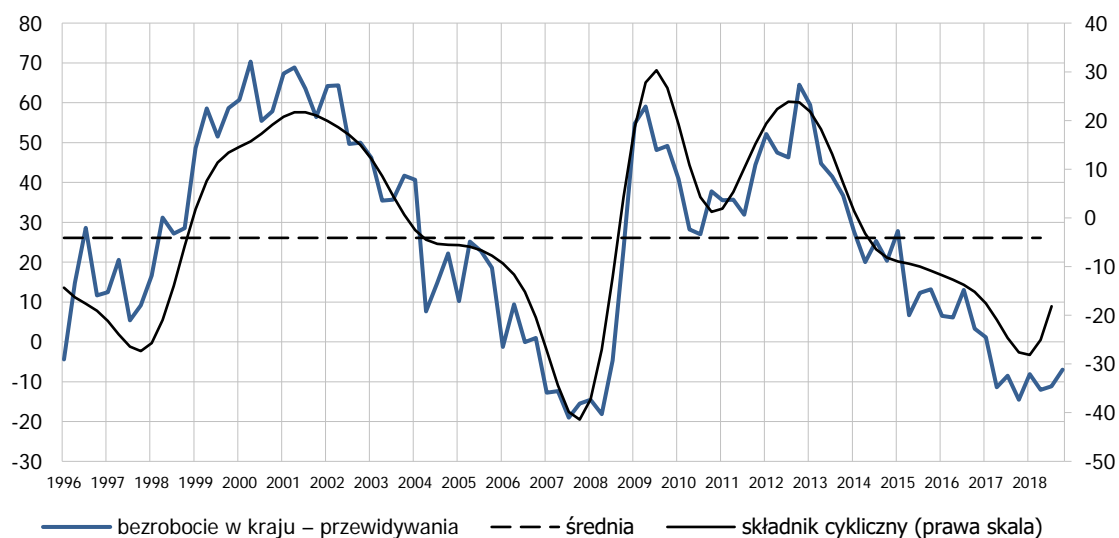
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. wyraźnie dużo wyższe	7,2	6,6	10,8	8,2	11,8	13,0
2. znacznie wyższe	20,2	30,2	23,4	22,1	23,8	26,0
3. nieco wyższe	50,0	44,5	47,4	46,1	44,5	45,9
4. takie same	20,3	17,9	18,1	23,1	19,0	14,8
5. niższe	2,3	0,9	0,3	0,5	0,8	0,2
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	4,8	11,9	13,2	7,2	13,4	18,4

ZMIANA CEN – PRZEWIDYWANIA

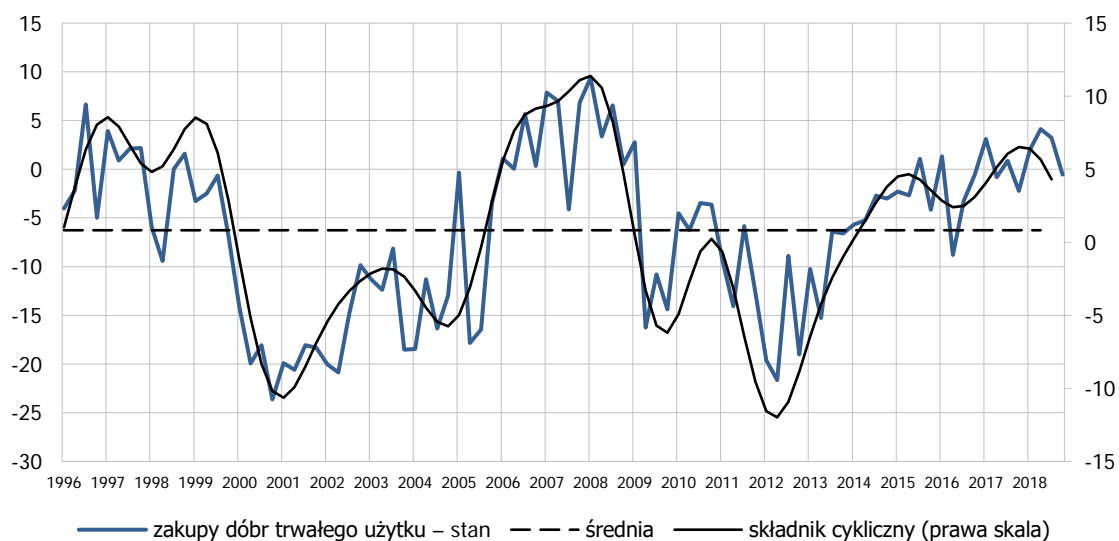
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. wzrost cen będzie szybszy	33,6	24,7	31,6	19,1	31,2	38,5
2. ceny wzrastać będą tak samo	32,6	46,7	39,0	39,7	47,7	43,8
3. ceny wzrastać będą wolniej	10,8	13,1	10,5	12,8	6,6	8,3
4. ceny będą mniej więcej takie same	22,7	14,8	17,7	28,4	14,2	8,7
5. ceny nieco zmaleją	0,3	0,7	1,3	0,0	0,3	0,7
saldo ($1+0,5\times 2-0,5\times 4-5$)	38,2	40,0	40,9	24,7	47,6	55,4

BEZROBOCIE W KRAJU – PRZEWIDYWANIA

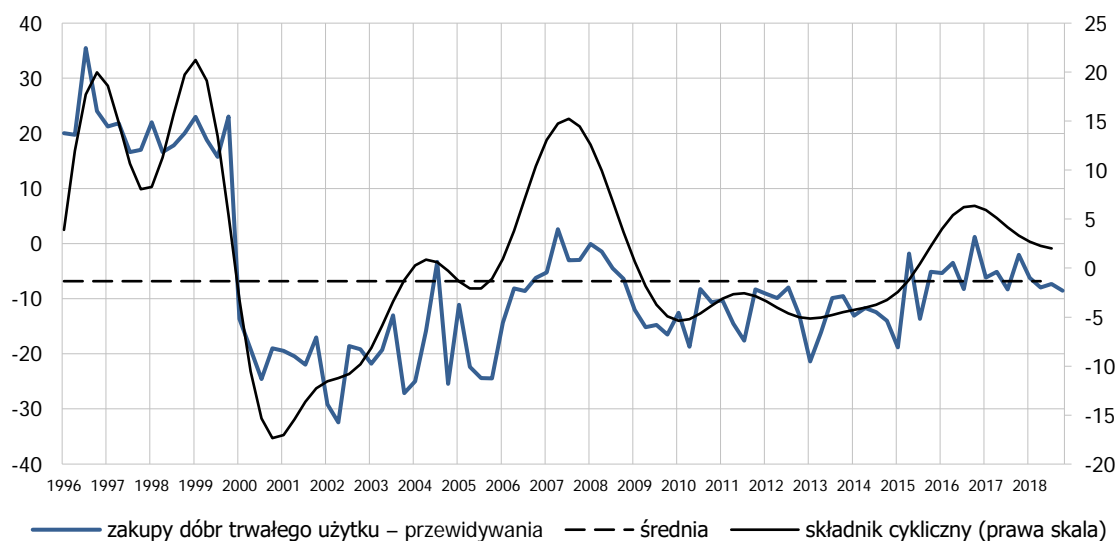
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. gwałtownie wzrośnie	2,7	2,0	3,4	0,6	2,0	1,4
2. nieznacznie wzrośnie	15,0	12,7	13,4	12,5	14,8	15,8
3. pozostanie takie samo	47,5	42,4	48,4	50,0	43,9	53,4
4. nieznacznie zmaleje	32,2	40,0	33,4	36,1	37,3	26,2
5. gwałtownie zmaleje	2,7	2,9	1,5	0,9	2,0	3,2
saldo ($1+0,5\times 2-0,5\times 4-5$)	-8,5	-14,5	-8,1	-12,1	-11,2	-7,0

ZAKUPY DÓBR TRWAŁEGO UŻYTKU – STAN

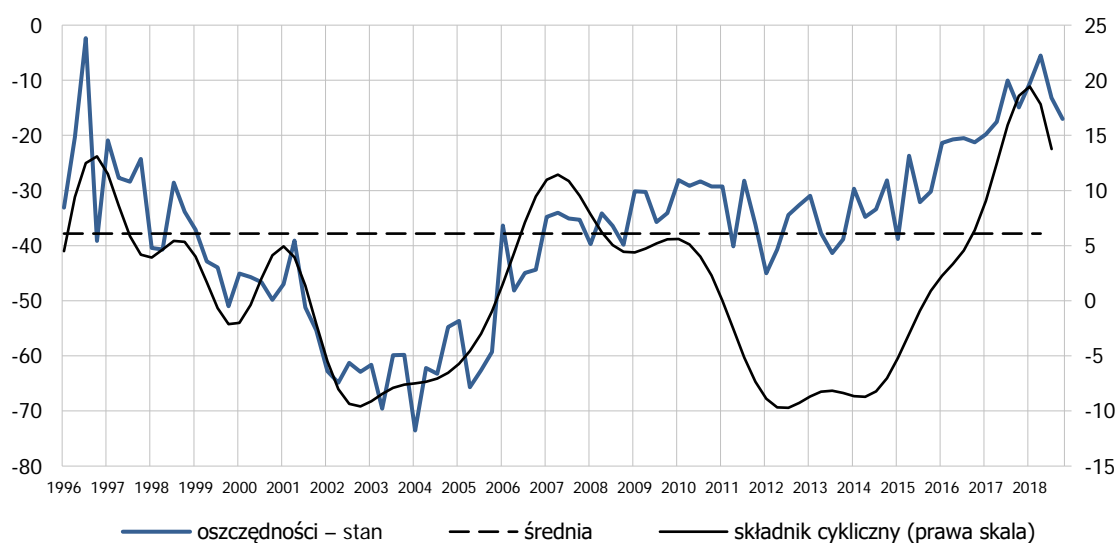
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. tak, teraz właśnie jest odpowiedni czas	11,2	9,8	15,1	12,7	13,8	13,2
2. obecny czas nie jest ani dobry, ani zły	78,4	78,1	71,8	78,7	75,7	73,0
3. nie, nie jest to czas odpowiedni	10,4	12,1	13,1	8,6	10,5	13,8
saldo (1.-3.)	0,9	-2,2	1,9	4,1	3,2	-0,5

ZAKUPY DÓBR TRWAŁEGO UŻYTKU – PRZEWIDYWANIA

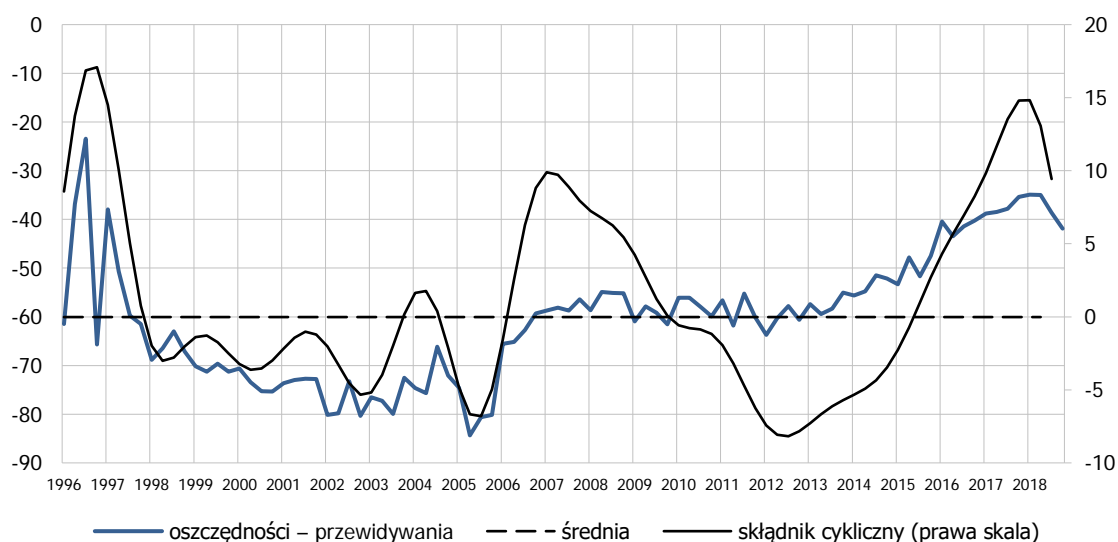
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. dużo większe	4,8	4,9	5,4	4,5	5,3	6,4
2. nieco większe	13,3	16,9	15,6	11,6	13,0	16,3
3. podobne	56,0	57,5	55,5	60,9	57,8	50,3
4. nieco mniejsze	12,4	10,7	8,3	9,6	9,4	7,9
5. dużo mniejsze	13,6	10,0	15,3	13,4	14,4	19,1
saldo (1+0,5×2-0,5×4-5)	-8,3	-2,0	-6,2	-7,9	-7,3	-8,5

OSZCZĘDNOŚCI – STAN

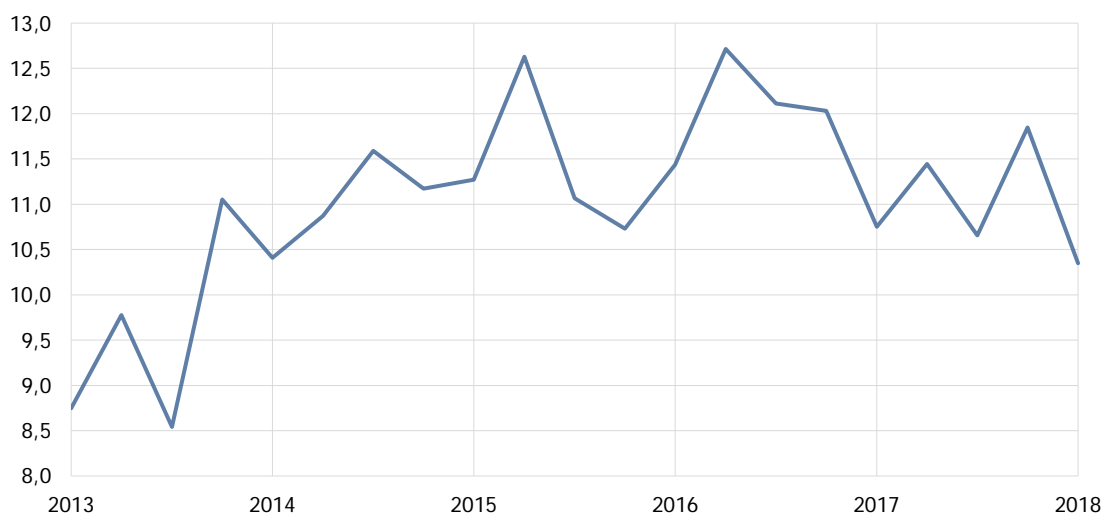
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. bardzo dobry czas, aby oszczędzać	7,0	5,8	6,7	7,0	5,1	6,6
2. dobry czas, aby oszczędzać	35,5	34,1	38,1	40,5	35,8	33,1
3. raczej niekorzystny czas, aby oszczędzać	45,4	44,7	37,7	39,6	46,0	40,2
4. bardzo niekorzystny czas, aby oszczędzać	12,1	15,4	17,5	13,0	13,2	20,1
saldo (1+0,5×2-0,5×3-4)	-10,0	-14,9	-10,6	-5,5	-13,2	-17,0

OSZCZĘDNOŚCI – PRZEWIDYWANIA

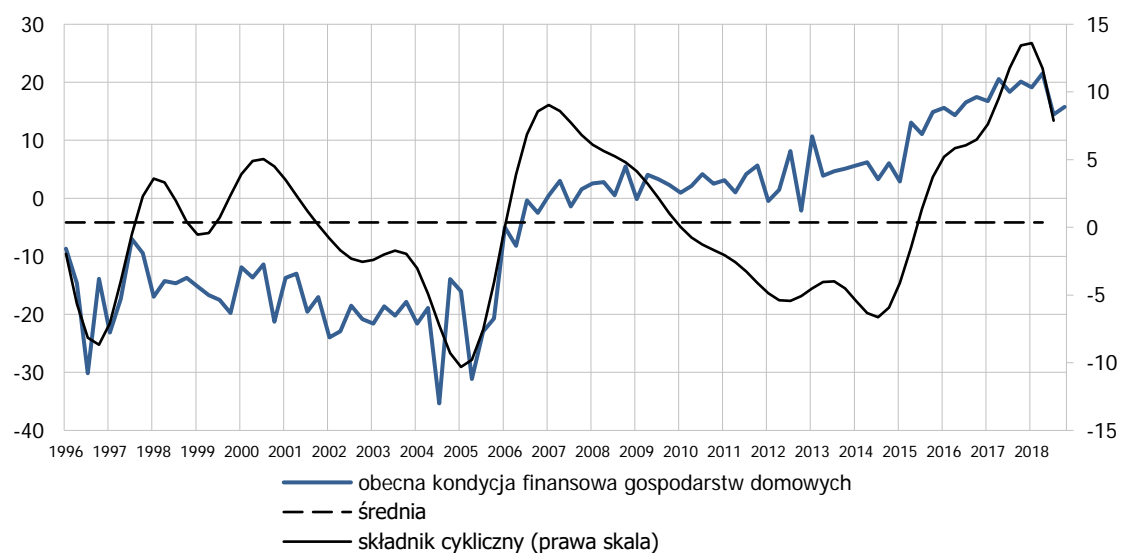
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. bardzo duże	6,0	3,9	4,1	3,3	5,0	2,4
2. dość duże	16,0	19,9	20,4	21,0	17,7	18,6
3. znikome	52,4	53,9	52,6	54,0	49,7	50,8
4. żadne	25,6	22,3	22,9	21,7	27,6	28,2
saldo (1+0,5×2-0,5×3-4)	-37,8	-35,4	-34,9	-35,0	-38,6	-41,9

STOPA OSZCZĘDNOŚCI

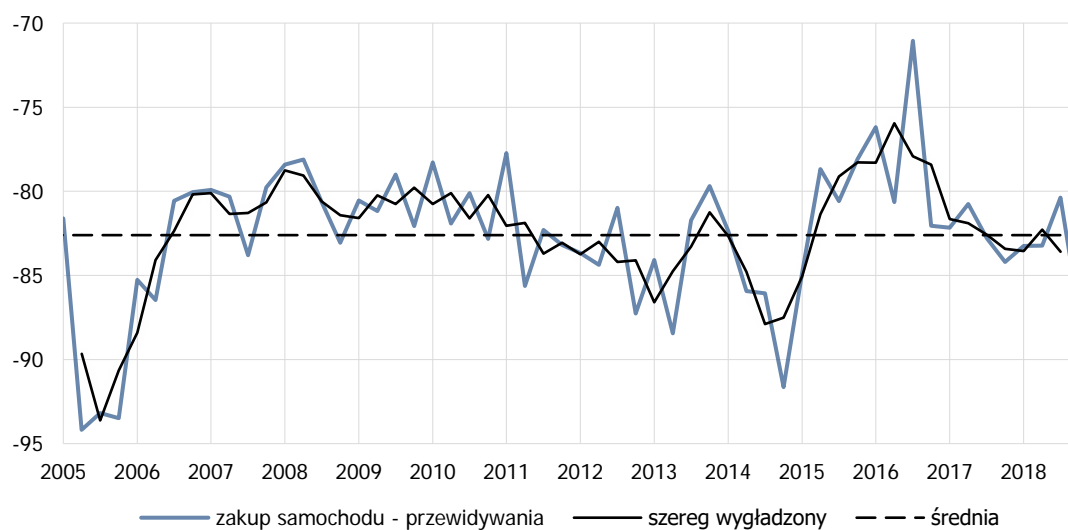
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. więcej niż 30 % dochodów	5,8	3,7	5,7	4,2	3,7	4,4
2. od 20 % do 30 % dochodów	11,3	4,1	8,6	4,8	11,9	6,9
3. od 10 do 20 % dochodów	30,4	38,2	30,2	34,4	33,4	26,5
4. mniej niż 10 % dochodów	52,5	54,0	55,6	56,6	50,9	62,2
saldo ($1 \times 0,35 + 2 \times 0,25 + 3 \times 0,15 + 4 \times 0,05$)	12,0	10,8	11,4	10,7	11,8	10,3

KONDYCJA FINANSOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH

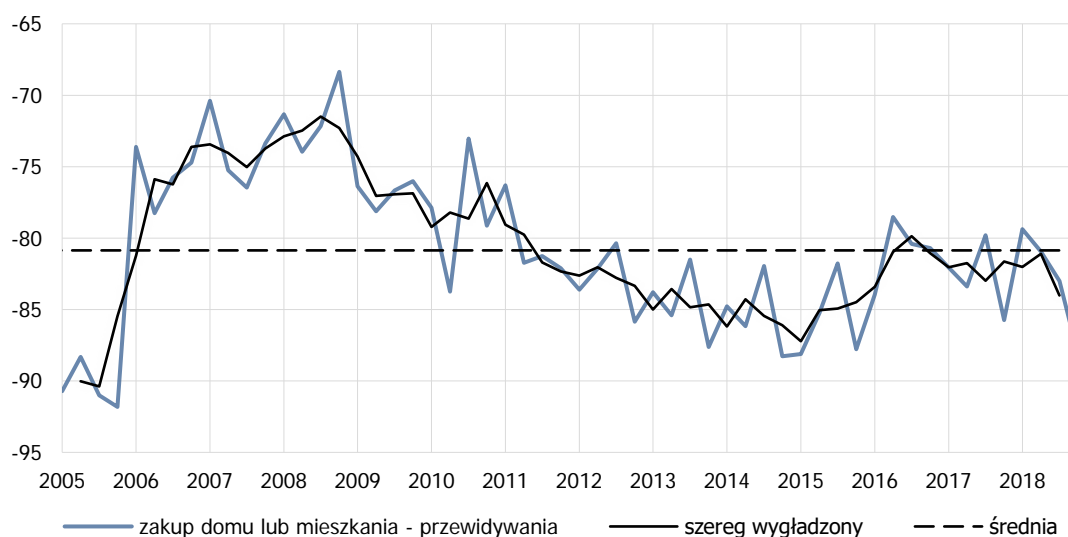
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. wpadamy w długi	4,9	5,7	5,3	3,1	7,7	3,9
2. przejadamy nasze oszczędności	6,7	7,3	7,3	6,6	9,1	9,4
3. nasz dochód z trudem starcza	40,6	32,1	33,7	37,7	32,4	41,2
4. nieco oszczędzamy	42,6	50,6	51,1	49,3	48,2	42,4
5. dużo oszczędzamy	5,2	4,2	2,5	3,3	2,6	3,1
saldo ($5 + 0,5 \times 4 - 0,5 \times 2 - 1$)	18,3	20,1	19,1	21,5	14,5	15,8

ZAKUP SAMOCHODU – PRZEWIDYWANIA

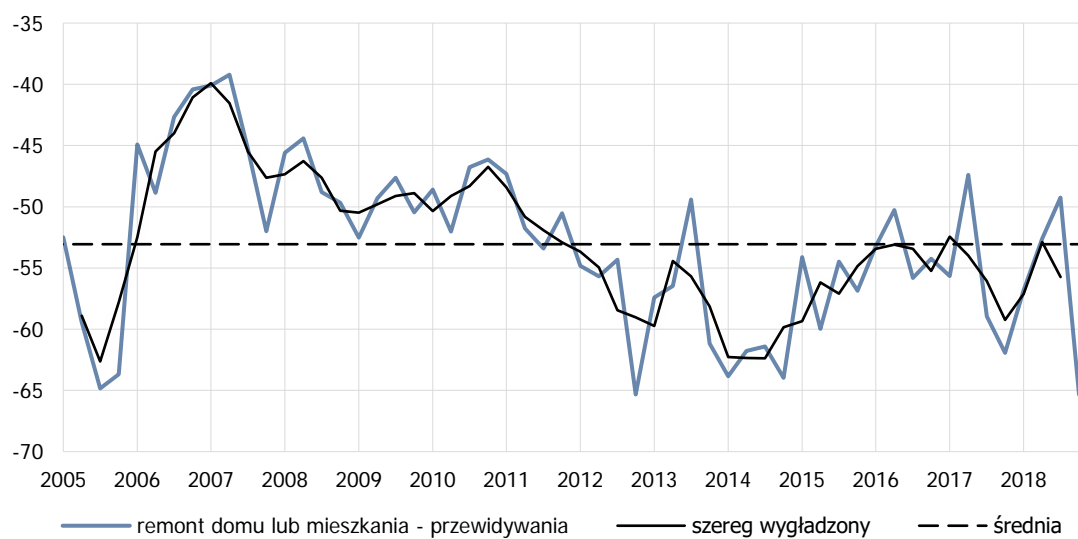
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. bardzo duże	2,2	2,3	2,5	2,1	1,3	1,4
2. dość duże	4,0	3,2	3,8	4,6	3,7	2,3
3. niewielkie	13,7	13,0	12,1	11,1	23,1	13,4
4. zdecydowanie żadne	80,1	81,5	81,6	82,2	71,9	83,0
saldo (1+0,5×2-0,5×3-4)	-82,8	-84,2	-83,2	-83,2	-80,4	-87,2

ZAKUP DOMU LUB MIESZKANIA – PRZEWIDYWANIA

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. zdecydowanie tak	3,9	2,7	4,8	3,8	3,5	2,1
2. możliwe	5,3	3,1	4,6	4,2	2,0	3,4
3. raczej nie	8,9	8,2	8,3	10,3	13,9	5,1
4. zdecydowanie nie	81,9	85,9	82,3	81,7	80,5	89,4
saldo (1+0,5×2-0,5×3-4)	-79,8	-85,7	-79,4	-81,0	-83,0	-88,1

REMONT DOMU LUB MIESZKANIA – PRZEWIDYWANIA

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
1. bardzo duże	4,6	4,7	4,2	5,2	6,1	3,5
2. dość duże	8,8	6,3	12,7	13,3	12,3	7,7
3. niewielkie	37,3	38,6	31,5	33,8	40,4	32,1
4. zdecydowanie żadne	49,3	50,5	51,6	47,6	41,3	56,6
saldo (1+0,5×2-0,5×3-4)	-58,9	-61,9	-56,8	-52,6	-49,2	-65,3